

Sygn. akt V *U 1096/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku w S. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Ewa Sławińska- Klamann**

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Adamczyk-Podolska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2013r. w Słupsku

na rozprawie sprawy

z odwołania R. N.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

z dnia 16 maja 2013 r. znak (...)

w sprawie R. N.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. N. prawo do emerytury począwszy od (...) r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego;

II. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz ubezpieczonego R. N. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VU 1096/13

UZASADNIENIE

Ubezpieczony R. N. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 16 maja 2013 roku, znak: (...) domagając się jej zmiany, poprzez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, iż organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył mu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. z tytułu zatrudnienia w Klubie Sportowym (...), ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych podnosząc, że okres pracy w warunkach szczególnych stwierdza pracodawca na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach według ustalonego wzoru, a skoro ubezpieczony takiego dokumentu nie przedłożył w ocenie organu rentowego brak jest podstaw do uwzględnienia

powyższego okresu. Podnosząc powyższe argumenty wskazał, że R. N. nie udokumentował piętnastoletniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych i tym samym nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. N., urodzony (...), lat 60, złożył w dniu 18 kwietnia 2013 roku wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował niekwestionowany przez organ rentowy staż ubezpieczeniowy wynoszący 29 lat, 9 miesięcy i 6 dni, w tym 14 lat ,5 miesięcy i 2 dni pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony nie należy do OFE.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. z tytułu zatrudnienia w Klubie Sportowym (...).

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 maja 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

dowód: **akta emerytalne:** wniosek k. 1-3, kwestionariusz k.4 , zaskarżona decyzja k.56, karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999r.k.57

Ubezpieczony R. N. od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. był zatrudniony w Klubie Sportowym (...) gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki kierowcy autobusu A.o liczbie miejsc siedzących większej niż 15, którym przewoził członków klubu sportowego. Klub sportowy należał do (...)w S.. Zatrudnionych w nim było pięciu kierowców. W weekendy odbywały się zawody sportowe, w tygodniu odbywały się zawody i treningi kondycyjne.

Ubezpieczony posiada prawo jazdy kat. D uprawniające do kierowania autobusami , które nabył w dniu 10 stycznia 1989 roku .

Ubezpieczony pracował razem ze S. M., W. Ś. T. Ż. w ówczesnym czasie był odpowiedzialny za transport w Klubie Sportowym (...).

Dowód: akta sprawy: zeznania świadków: T. Ż. k. 58 verte , W. Ś. k.59, S. M. k.59, akta osobowe ubezpieczonego, zeznania ubezpieczonego w charakterze strony k.59

Praca ubezpieczonego od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. (1 rok, 21 dni) oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. (1 rok, 1 miesiąc) w Klubie Sportowym,, (...) była pracą w warunkach szczególnych .

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku po doliczeniu spornego okresu pracy uwzględnionego przez organ rentowy (t.j 14 lat , 5 miesięcy i 2 dni) posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: j/w

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. N. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzny (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony R. N. ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku. Oznacza to, iż jedyną przesłanką którą musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie, było ustalenie czy legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu uwzględnienia okresu zatrudnienia od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. (1 rok, 21 dni) oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. (1 rok, 1 miesiąc) w Klubie Sportowym,, (...), ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok SN z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w wykazie A, Dziale VIII – „W transporcie i łączności”, w poz. 2 wymienia – „Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”

W tych okolicznościach rzeczą Sądu było zatem ustalenie, czy praca ubezpieczonego od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. (1 rok, 21 dni) oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. (1 rok, 1 miesiąc) w Klubie Sportowym,, (...) mogła być związana z pracą w warunkach szczególnych oraz w jakich konkretnie okresach i wymiarze dobowym ubezpieczony wykonywał tę pracę.

Brak ograniczeń co do środków dowodowych w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe oznacza to, że Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia postępowania dowodowego, w tym z przesłuchania świadków na okoliczność okresu pracy odwołującego w warunkach szczególnych. Prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Z zeznań słuchanych w sprawie świadków T. Ź. (k. 58v as.), W. Ś. (k. 59 as) , S. M. (k. 59 as) wynika, iż że w spornych okresach ubezpieczony wykonywał czynności zaliczane do prac w szczególnych warunkach. Z zeznań tych wynika, że będąc zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy autobusu. Ubezpieczony jeździł autobusem A., który liczył ponad 30 miejsc wożąc sportowców na różnego rodzaju zgrupowania. Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne albowiem były one stanowcze, logiczne, zgodne i wzajemnie się uzupełniały. Odnosiły się to zarówno do okresu zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska, jak i rodzaju kierowanego przez niego pojazdu. Świadkowie byli osobami, które miały bezpośredni kontakt z ubezpieczonym w trakcie świadczenia przez niego pracy w przedmiotowym zakładzie pracy, zorientowane zatem były w materii będącej przedmiotem ich zeznań. Okres wykonywania pracy na stanowisku kierowcy autobusu potwierdzony został także dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych ubezpieczonego.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił także na ustalenie , że ubezpieczony w okresie zatrudnienia od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. (1 rok, 21 dni) oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia

1991 r. (1 rok, 1 miesiąc) w Klubie Sportowym,, (...) ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył prace na stanowisku kierowcy autobusu., która to praca została wymieniona w Dziale Dziale VIII w transporcie i łączności w pkt 2 Wykazu A .

Zatem na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony posiada wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, albowiem jeżeli do okresu wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach, uznanego przez ZUS (14 lat, 5 miesięcy i 2 dni) doliczymy okres pracy od 10 sierpnia 1989 r. do 31 października 1990 r. (1 rok, 21 dni) oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. (1 rok, 1 miesiąc) oznacza, to iż ubezpieczony udowodnił posiadanie 15-letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy z uwagi na to, że R. N. spełnił wszystkie warunki konieczne do przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 32 ust. 2 i 4 tej ustawy i w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu R. N. prawo do emerytury od (...), o czym orzekł jak w punkcie I sentencji.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, uznając, że dopiero postępowanie sądowe, a szczególności przeprowadzone w tym postępowaniu dowody z zeznań świadków, pozwoliły na ustalenie, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w Klubie Sportowym (...) wykonywał pracę w warunkach szczególnych wobec tego przesądziły ostatecznie o zasadności wniosku.

Mając powyższe na względzie Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, o czym orzekł jak w punkcie I sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie §11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) w zw. z art. 98§1 kpc i art. 108§1 kpc – punkt II sentencji wyroku.